

Ad-Soyad: _____

No: _____

Fen Bilimleri Çalışma Kağıdı

32

Maddenin Hâlleri

1. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun ifadelerle tamamlayalım.

etki

gaz

sıvı

esnek

katı

şekilleri

kolayca

akışkan

- 👁️ Madde doğada katı, sıvı ve halinde bulunur.
- 👁️ Katı maddelerin şekilleri dışarıdan bir olmadıkça değişmez.
- 👁️ maddeler konuldukları kabın şeklini almazlar.
- 👁️ Bazı katı maddeler oldukları için sıkıştırılır, ezilir ya da bükülürse, eski şekillerine geri dönebilir.
- 👁️ maddelerin belirli bir şekilleri yoktur, konuldukları kabın şeklini alırlar.
- 👁️ Sıvı maddeler dir.
- 👁️ Gaz maddelerin de belirli bir yoktur. Buldukları kabın her yerini doldurur.
- 👁️ Gazlar, buldukları ortamda yayılır.

2. Aşağıdaki maddelerin, maddenin hangi halinde (katı, sıvı, gaz) bulduklarını yazalım.

1. Şeker

2. Doğalgaz

3. Soluduğumuz hava

4. Reçel

5. Tuz

6. Su buharı

7. Kum

8. Sirke

9. Un

10. Benzin

11. Su

12. Oksijen

1. _____

4. _____

7. _____

10. _____

2. _____

5. _____

8. _____

11. _____

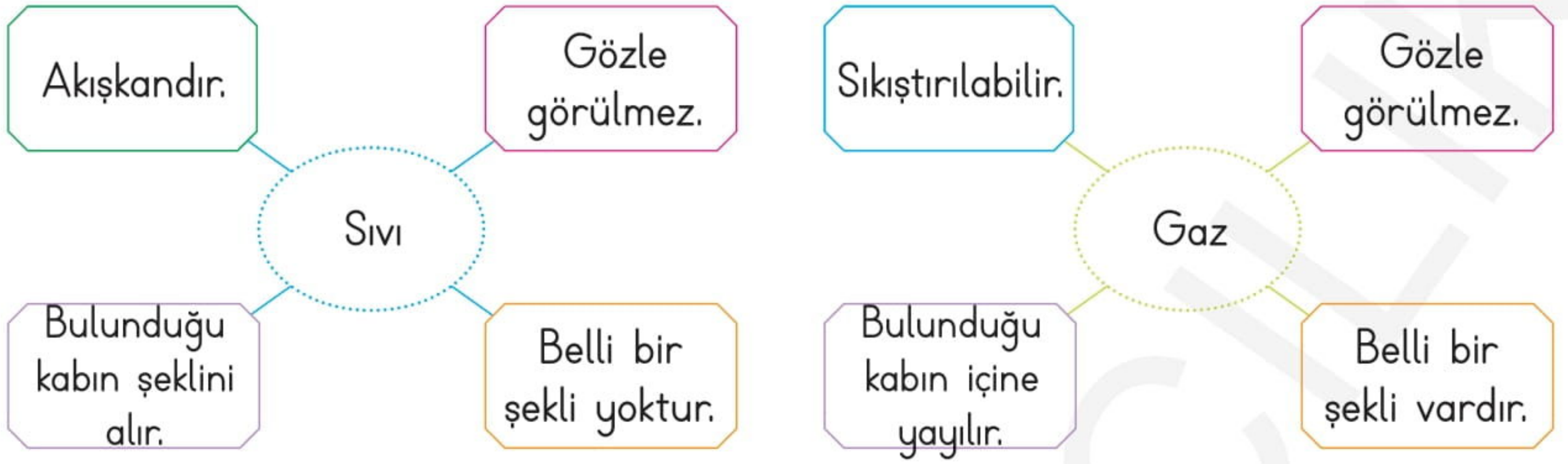
3. _____

6. _____

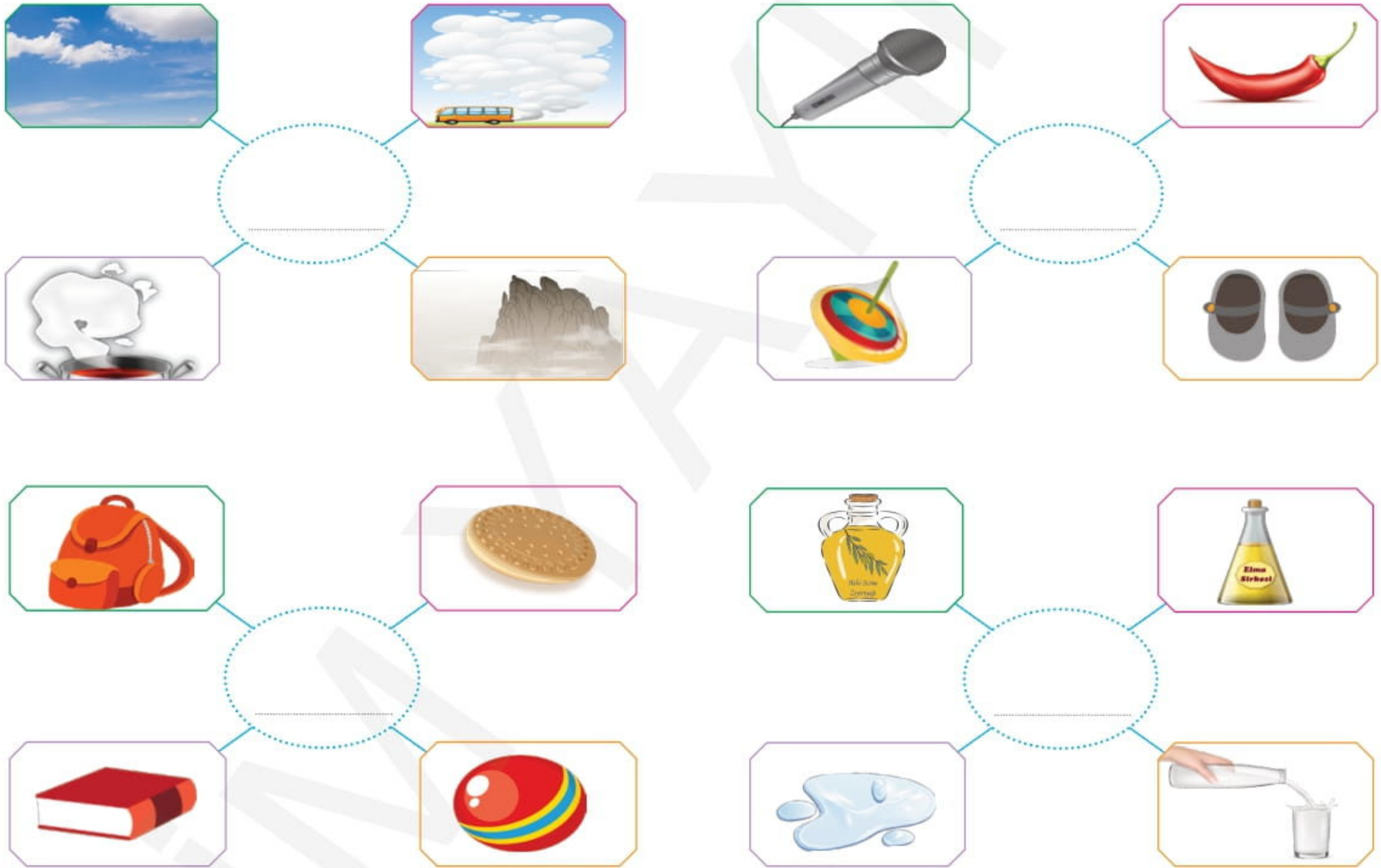
9. _____

12. _____

2. Aşağıdaki şekillerde maddenin halleriyle ilgili yanlış verilen özellikleri boyayalım.

4. Aşağıda verilen maddelerin, maddenin hangi haline örnek olduğunu noktalı yerlere yazalım.

5. Aşağıda verilen kağıtlara maddenin katı, sıvı ve gaz haline üçer örnek yazalım.

Katı maddeler

Sıvı Maddeler

Gaz Maddeler

Ad-Soyad: _____

No: _____

Fen Bilimleri Çalışma Kağıdı

Maddenin Hâlleri

33

1. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

Küçük taneli katı maddeler, sıvılar gibi akışkandır.

Mutfakta pişen yemeğin kokusunun evin diğer odalarında da duyulması gazların her yere yayıldığını gösterir.

Her maddenin sadece bir hâli vardır. Hiçbir katı madde, sıvı hale geçemez.

Gaz maddeler küçük deliklerden bile kaçabilir.

Şeker gibi küçük taneli maddeler, şekilleri değiştiği için konuldukları kabın şeklini alır.

Katı bir madde olan buz, ısıtıldığında su olarak sıvı hâle geçer. Su da ısıtıldığında buhar olarak gaz hâline geçer.

Havanın bir hacmi yoktur. Bu nedenle madde değildir.

Yelpazeyi yüzüne doğru sallayan birinin yüzünde hissettiği şey, maddenin gaz hâline örnektir.

Gazlar bir kabın içine koyuldukları zaman yayılırlar, boşlukta yayılmazlar.

2. Aşağıda verilen maddelerden koyuldukları kabın şeklini alabilenleri işaretleyelim.

Un

Tuz

Portakal suyu

Elma

Toplu iğne

Bardak

Hava

Kum

Pamuk

Kalem

Bal

Süt

3. Aşağıda verilenlerden hangileri katı olmasına rağmen sıkıştırılabilen maddelerdendir? İşaretleyelim.

☐ Sünger	☐ Peçete	☐ Plastik şişe
☐ Şeker	☐ Plastik bardak	☐ Pirinç
☐ Tencere	☐ Tahta kaşık	☐ Pamuk
☐ Ekmek	☐ Yün	☐ Bez bebek

4. Aşağıdaki tabloda verilen maddelerin özelliklerini işaretleyelim. Bazı maddelerin birden fazla özelliği olduğunu unutmayalım.

Madde \ Özelliği	Sıkıştırılabilir.	Bulunduğu kabın şeklini alır.	Akışkandır.	Belli bir şekli vardır.
Su				
Hava				
Toprak				
Plastik şişe				
Kağıt				
Kum				
Doğal gaz				
Süt				
Tahta at				
Muz				
Kolonya				
Su buharı				

1. Aşağıdaki maddelerden hangisi katı hâldedir?

- A) Su buharı B) Duman
C) Limonata D) Makas

2. Katılarla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Belli bir şekilleri yoktur.
B) Konuldukları kabın şeklini almazlar.
C) Akışkandır.
D) Yayılma özelliği gösterirler.

3. I. Bulunduğu kabın şeklini alır.

II. Belli bir şekli yoktur.

III. Akışkandır.

Aşağıdaki maddelerden hangisinde yukarıdaki özelliklerin hepsi bulunmaktadır?

- A) Kum B) Süt
C) Şeker D) Talaş

4. Aşağıdaki maddelerden hangisi akışkan değildir?

- A) Meyve suyu B) Bal
C) Oyuncak top D) Gaz yağı

5. I. Tuz

II. Sirke

III. Duman

IV. Tükenmez kalem

V. Domates

VI. Kum

Yukarıda verilenlerden hangileri konuldukları kabın şeklini alırlar?

- A) I, II ve III B) III ve IV
C) I, II, III ve VI D) III, IV ve V

6. Ayşe eline kolonya dökmüş, kolonyanın kokusunu alan Derya kendisine de kolonya dökmesini istemiştir. Derya'nın Ayşe'nin eline döktüğü kolonyanın kokusunu alması gazların hangi özelliğini sebebiyledir?

- A) Gazların da madde olması
B) Gazların hacimlerinin olması
C) Gazların sıkıştırılabilmesi
D) Gazların buldukları ortama yayılması

7. Ocağın açık kalması sonucu içinde bulunan gazın ocağın gözeneklerinden çıkması gazın hangi özelliğini gösterir?

- A) Gazın bulunduğu ortama yayılması
B) Gazın belli bir şeklinin olması
C) Gazın küçük deliklerden bile çıkabilmesi
D) Gazların boşlukta yer kaplaması

8. Aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Sıvıların belirli bir şekli vardır.
- B) Gazlar koyuldukları kabın belli bir yerinde birikirler.
- C) Katı maddeler buldukları ortama kolayca yayılırlar.
- D) Gazlar sıkıştırıldıklarında kapladıkları alan küçülür.

9. Akın içi boş bir su şişesi almış ve su dolu bir kabın içine ağzı aşağı gelecek şekilde daldırmıştır ama şişeye su dolmamıştır.

Akın'ın yaptığı deney gazların hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Hacimlerinin olması
- B) Gazların kokularının olmaması
- C) Gazların gözle görülememesi
- D) Gazların çok küçük deliklerden geçebilmesi

10. I. Gazlar buldukları ortama yayılır.

II. Sıvı maddeler buldukları kabın her yerine yayılır.

III. Küçük taneli katılar, sıvılar gibi buldukları kabın şeklini alır.

IV. Katı maddelerin belirli bir şekilleri yoktur.

Yukarıda maddelerle ilgili bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

11. Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde maddenin üç hâline de örnek olacak maddeler verilmiştir?

- A) Kolonya, masa, duman
- B) Havuç, elma, limonata
- C) Sirke, buhar, doğal gaz
- D) Gaz yağı, süt, defter

12. Aşağıdakilerden hangisi sıvıların özelliklerinden değildir?

- A) Akışkandır.
- B) Koyuldukları kabın şeklini alırlar.
- C) Buldukları ortamın her yerine yayılırlar.
- D) Sıkıştırılarak hacimleri küçültülemez.

13. Aşağıda verilenlerden hangisi küçük deliklerden çıkarak etrafa yayılabilir?

- A) Doğal gaz
- B) Su
- C) Kum
- D) Tuz

14. Aşağıdakilerden hangisi koyulduğu kabın şeklini almaz?

- A) Nişasta
- B) Toprak
- C) Buz
- D) Benzin